

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

نام آزمون: تکلیف درس اول دهم ۲۵ تست

تاریخ آزمون:

تیام خزاعی

۱ واژه «سر» در کدام بیت مجاز نیست؟

- ۱ کار با عشق فتاد، از سرم ای عقل برو
  - ۲ عذری بنه اول که تو درویشی و او را
  - ۳ مگر که سر بدهم و نه من ز سر نهم
  - ۴ مشک با حلقه مویت سر سودا دارد
- چه دهی و سوسه دیدم هنری نیست تو را
در مملکت حسن سر تاجوری بود
امید وصل در این ره چو پای بنهادم
کج خیالی است مگر مشک ختا را سوداست

۲ همه بیت‌ها به جز بیت ..... به مفهوم «وحدت وجود» اشاره دارد.

- ۱ جهان جمله فروغ روی حق دان
  - ۲ پیرهن می‌بدرم دم به دم از غایت شوق
  - ۳ اهل نظر دو عالم در یک نظر ببازند
  - ۴ فروغ رویت اندازی سوی خاک
- حق اندر وی ز پیدایی است پنهان
که وجود همه او گشت و من این پیرهنم
عشق است و داو اول بر نقد جان توان زد
عجایب نقش‌ها سازی سوی خاک

۳ واژه مشخص شده در کدام گزینه استعاره نیست؟

- ۱ قطره باران که در افتد به خاک
  - ۲ ابر ز من حامل سرمایه شد
  - ۳ در بن این پرده نیلوفری
  - ۴ بر سر خشم است هنوز آن حریف
- زو بدمد بس گهر تابناک
باغ ز من صاحب پیرایه شد
کیست کند با چو منی همسری
یا سختی می‌رود اندر رما

۴ مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

- «گل اگر چه هست بس صاحب جمال
شد نخل ماتم از دم افسرده خزان
برگ گل لعل بود شاهد بزم بهار
می گرفتم تنگ اگر در غنچگی بر خویشتن
گل چو بر ناله مرغان چمن خنده زند
- حسن او در هفته‌ای گیرد زوال»
- ۱ تا راست کرد قامت خود را نهال گل
  - ۲ آب گلستان ببرد شاهد گلروی من
  - ۳ می توانستم چو گل مشت زری پیدا کنم
  - ۴ چه کند بلبل شب‌خیز که سودا نکند

۵ در کدام گزینه «جهان» در معنای «مجازی» به کار رفته است؟

- ۱ دارم لب خشک و دیده‌تر، بپذیر
  - ۲ همی گوید از آسمان آدمم
  - ۳ از بهشت ار شاهدی خیزد شما خواهید بود
  - ۴ به غلامی تو، مشهور جهان شد حافظ
- کز خشک و تر جهان همین می‌دارم
ز نزد خدای جهان آدمم
در جهان ار جنتی باشد سر کوی شماست
حلقه بندگی زلف تو در گوشش باد

۶ مفهوم نوشته شده در مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱ لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی گوش ماند: شیرین سخنی‌های چشمه با دیدن دریا به پایان رسید.
- ۲ نعره برآورده فلک کرده کر / دیده سیه کرده شده زهره در: چشمه باعث ترس و آزار دیگران می‌شد.
- ۳ در بر من ره چو به پایان برد / از خجلی سر به گریبان برد: همه در برابر من (چشمه) شرم‌منده هستند.
- ۴ قطره باران که در افتد به خاک / زو بدمد بس گهر تابناک: منظور از گهر تابناک گل‌ها و سبزه‌هاست.

۷ نقش واژه مشخص شده در کدام گزینه صحیح نیست؟

۱ هر آن وصفی که گویم، بیش از آنی	یقین دانم که بی شک جانِ جانی (مسند)
۲ به نام کردگار هفت افلاک	که پیدا کرد آدم از کفی خاک (نهاد)
۳ زهی گویا ز تو، کام و زبانم	تویی هم آشکارا هم نهانم (مسند)
۴ چو در وقت بهار آبی پدیدار	حقیقت پرده برداری ز رخسار (مفعول)

۸ مفهوم بیت «هر آن وصفی که گویم بیش از آنی / یقین دانم که بی شک جانِ جانی» با تمام گزینه‌ها قرابت معنایی دارد، به جز گزینه .....
.....

۱ خود نه زبان در دهان عارفِ مدهوش	حمد و ثنا می‌کند که موی بر اعضا
۲ نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگچی	نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی
۳ ورای هر چه در گیتی اساسی است	برون از هر چه در فکرت قیاسی است
۴ سعدی از آنجا که فهم اوست سخن گفت	ور نه به کمال تو وهم کی رسد آنجا

۹ «آنکه حزم زیاد داشت و بارها دست برد زمانه جافی را دیده بود، سبک روی به کار آورد، یعنی آنکه.....
.....»

۱ داناتر بود و از دست روزگار جان به در برده بود، سریعاً اقدام کرد.
۲ دور اندیش تر بود و به کرات، حوادث روزگار جفاکار را تجربه کرده بود، فوراً شروع به کار کرد.
۳ خیلی خوش بین بود و با حوادث روزگار به سادگی برخورد می‌کرد، آرام و آسوده شروع به کار کرد.
۴ مضطرب و نگران بود و حوادث روزگار جفاکار را بارها تجربه کرده بود، فوراً به کار پرداخت.

۱۰ در کدام بیت حذف فعل به قرینه لفظی وجود دارد؟

۱ اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را	به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را
۲ من از آن حُسن روزافزون که یوسف داشت دانستم	که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را
۳ اگر دشنام فرمایی و گر نفرین دعا گویم	جواب تلخ می‌زبید لب لعل شکرخا را
۴ حدیث از مطرب و می گو و راز دهر کم تر جو	که کس نگشود و نگشاید به حکمت این معما را

۱۱ در عبارت زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«و عاجز تر ملوک آن است از عواقب کارها قافل باشد و مهمات ملک خار دارد و هر گاه حادثه بزرگ افتد موضع حظم و احتیاط را مهمل گزارد.»

۱ دو	۲ سه	۳ چهار	۴ پنج

۱۲ کدام واژه به معنای «ورطه» نیست؟

۱ خور	۲ گرداب	۳ گرفتاری	۴ مهلکه

۱۳ در کدام بیت واژه «خیره» با بقیه تفاوت معنایی دارد؟

۱ نکوهش مکن چرخ نیلوفری را	برون کن ز سر باد خیره سبری را
۲ لیک چنان خیره و خاموش ماند	کز همه شیرین سخنی گوش ماند
۳ که گفتار خیره نیرزد به چیز	ازین در سخن خود نرانیم نیز
۴ ای شکم خیره به تابی بساز	تا نکنی پشت به خدمت دو تا

۱۴ در همه ابیات به غیر از ..... آرایه حس آمیزی دیده می‌شود.

۱ یاد آن عیشی که از رنگینی بیداد عشق	سیل در ویرانه من باده در پیمانان بود
۲ گل از پیراهنت بویی شنیده است	گریبان تا به دامن‌ها دریده است
۳ سیاه زنگی هر گز شود سپید به آب؟	سپید رومی هر گز شود سیاه به دود؟
۴ هیچ پروا ز دهن خوانی بلبل نکنی	سخن تلخ، گوارا چو گلاب است تو را

۱۵ کدام بیت فاقد آرایه «حس آمیزی» است؟

- ۱ آن بلبلم که چون کشم از دل صغیر گرم
 ۲ من آن مرغ سخن دانم که در خاکم رود صورت
 ۳ چنان گرم از بساط خاک بگذر
 ۴ تشنه دیدار ساقی، رونق مستی شکست
- بوی محبت از نفسم می توان شنید
 هنوز آواز می آید به معنی از گلستانم
 که شمع مردم آینده باشی
 هیچ کس بویی ز می در شیشه و ساغر ندید

۱۶ واژه «گویا» در بیت زیر با واژه «گویا» در کدام گزینه یکسانی معنایی دارد؟

«زهی گویا ز تو کام و زبانم / تویی هم آشکارا هم نهانم»

- ۱ گویا طلوع می کند از مغرب آفتاب
 ۲ دیدم دو هزار کوزه گویا و خموش
 ۳ گویا عزای اشرف اولاد آدم است
 ۴ گویا جهان مصرع به مصرع شعر بارید

۱۷ معنی درست واژه «زهی» در بیت «زهی گویا ز تو کام و زبانم / تویی هم آشکارا هم نهانم» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱ چله کمان
 ۲ خوشا
 ۳ آخرین
 ۴ تیر کمان

۱۸ کدام یک از گزینه های زیر با بیت «الهی فضل خود را یار ما کن / ز رحمت یک نظر در کار ما کن» ارتباط معنایی ندارد؟

- ۱ بر طاعت و خیر خود نباید نگرست
 ۲ تو امید منی اندر صراطم
 ۳ فروماندگان را به رحمت قریب
 ۴ خامش کن ای برادر فضل و ادب رها کن
- در رحمت و فضل او نگه باید کرد
 به فضل خویشتن بخشی نجاتم
 تضرع کنان را به دعوت مجیب
 تا تو ادب بخواندی در تو ادب ندیدم

۱۹ در گروه کلمات زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

(لیاقت و برازنده گی - زهره در و کم جرأت - نادره و کمیاب - خالق و رازق - غلغله زن - ورته و زمین پست - هنگامه و داد و بیداد - یله و رها)

- ۱ یک
 ۲ دو
 ۳ سه
 ۴ چهار

۲۰ در کدام گزینه نقش دستوری واژه های نادرست مشخص شده است؟

- ۱ به نام کردگار هفت افلاک
 ۲ چو در وقت بهار آبی پدیدار
 ۳ گل از شوق تو خندان در بهار است
 ۴ نمی دانم نمی دانم الهی
- که پیدا کرد آدم از کفی خاک
 حقیقت پرده برداری ز رخسار
 از آتش رنگ های بی شمار است
 تو دانی و تو دانی آن چه خواهی
- متّم - مفعول
 متّم - مفعول
 مسند - مسند
 نهاد - مفعول

۲۱ واژه «زهره در» در مصراع «دیده سیه کرده شده زهره در» به چه معناست؟

- ۱ ترسناک
 ۲ خشمگین
 ۳ کم جرأت
 ۴ بی لیاقت

۲۲ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات یکسان نیست؟

- ۱ بر در شاهم گدایی نکته ای در کار کرد
 ۲ گدایی در جانان به سلطنت مفروش
 ۳ پادشاهیت میسر نشود روز به خلق
 ۴ گدایی در میخانه طرفه اکسیر است
- گفت بر هر خوان که بنشستم خدا رزاق بود
 کسی ز سایه این در به آفتاب رود
 تا به شب بر در معبود گدایی نکنی
 گر این عمل بکنی خاک زر توانی کرد

۲۳ در کدام گزینه نهاد محذوف نیست؟

- ۱ باغ ز من صاحب پیرایه شد
 ۲ رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور
 ۳ خواست کز آن ورطه قدم در کشد
 ۴ وان همه هنگامه دریا بدید

۲۴ در کدام عبارت واژه مشخص شده از نظر املائی نادرست است؟

- ۱ حکم ایزدی عین صواب است و در آن سهو و زلت و غفلت صورت نبندد.
 ۲ عاقل از منافع دانش هرگز نومید نگردد و در رفع مکاید دشمن تأخیر صواب نبیند.
 ۳ با این همه عجز ظاهر از فضیلت رای راست محروم و از مزیت اندیشه ثواب بی نصیب.
 ۴ و از نادانی است طلب منفعت خویش در مضرت دیگران و چشم داشتن ثواب آخرت به ریا در عبادت.

۲۵) واژه «چو» در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

۱) گه به دهان، بر زده کف چون صدف	گه چو تیری که رود بر هدف
۲) در بر من ره چو به پایان برد	از خجلی سر به گریبان برد
۳) زین نمط آن مست شده از غرور	رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور
۴) چشمه کوچک چو به آن جا رسید	وان همه هنگامه دریا بدید